

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid
Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Verlengingswet Innovatiewet - nader rapport en indiening
Tweede Kamer

Datum

17 juni 2025

Onze referentie

6476979

Bijlage(n)

5

1. Aanleiding

Dit wetsvoorstel betreft een verlenging van de werkingsduur van de bepalingen uit de Innovatiewet Strafvordering. De Innovatiewet maakt onderdeel uit van het wetgevingsprogramma nieuw Wetboek van Strafvordering en heeft een tijdelijke werking tot 30 september 2025. De Innovatiewet kan worden verlengd door vóór die datum een hiertoe strekkend wetsvoorstel bij de Tweede Kamer te hebben ingediend. De Innovatiewet Strafvordering heeft enkele nieuwe bepalingen in het *huidige* Wetboek van Strafvordering ingevoegd. Het wetsvoorstel strekt ertoe de werkingsduur van die bepalingen te verlengen tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek (voorzien op 1 april 2029).

De Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: Raad van State) heeft op 28 mei 2025 advies uitgebracht en het advies gewaardeerd met een positief dictum (dictum B). De (beperkte) opmerkingen van de Raad van State zijn verwerkt in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting. Daarmee is het wetsvoorstel gereed voor aanbieding aan de Tweede Kamer.

De Raad van State maakt in zijn advies drie opmerkingen, waarvan er twee zien op het onderdeel audiovisuele registratie (AVR) als onderdeel van de verslaglegging. De derde opmerking van de Raad van State is een algemene opmerking over de ervaring met de Innovatiewet en de pilots. Daarmee heeft het advies alleen betrekking op onderdelen van het wetsvoorstel die in de onderlinge onderwerpverdeling primair bij de Staatssecretaris Rechtsbescherming liggen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

- Het nader rapport, het naar aanleiding van het advies van de Raad van State gewijzigde wetsvoorstel en de naar aanleiding van het advies gewijzigde memorie van toelichting; en
- aanbieding van deze stukken aan de Ministerraad met het oog op indiening daarvan bij de Tweede Kamer.

Omdat de Raad van State het wetsvoorstel heeft gewaardeerd met een positief dictum zou het wetsvoorstel normaliter zonder tussenkomst van de Ministerraad aan de Tweede Kamer kunnen worden aangeboden. Door de demissionaire status van het kabinet moeten deze stukken echter eerst langs de Ministerraad. In verband met de noodzaak het wetsvoorstel vóór 30 september 2025 bij de Tweede Kamer in te dienen is het gewenst het voorstel in een ministerraad vóór het zomerreces te agenderen.

3. Kernpunten

De Innovatiewet Strafvordering heeft in 2022 vijf nieuwe onderwerpen ingevoegd in het *huidige* Wetboek van Strafvordering. Het betreft onderwerpen die ook in het nieuwe Wetboek van Strafvordering zijn opgenomen of bij de voorbereiding daarvan ter sprake zijn gekomen en waarvoor de wens bestond om daarmee, vooruitlopend op het nieuwe wetboek, al te kunnen werken in de praktijk (reeds uitgewerkt in nota 6315874 (april 2024) en zie ook de **bijlage** onderaan deze nota voor een overzicht van de onderwerpen en de plannen daarvoor in het wetsvoorstel tot verlenging). Toepassing van deze onderdelen heeft plaatsgevonden in pilotprojecten. Deze pilotprojecten zijn geëvalueerd. In de door u beiden in december 2024 aan de Tweede Kamer toegezonden beleidsreactie naar aanleiding van de evaluatierapporten is onder meer aangegeven dat er onder de betrokken ketenorganisaties brede steun is om het merendeel van de bepalingen uit de Innovatiewet te verlengen tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. In deze beleidsreactie zijn uw plannen voor de verlengingswet ook al aangekondigd. Dit wetsvoorstel strekt er als gezegd toe om de werkingsduur van de bepalingen uit de Innovatiewet te verlengen en geeft daarmee uitvoering aan de beleidsreactie.

De Raad van State heeft op 28 mei jl. een advies van beperkte omvang over dit wetsvoorstel gepubliceerd. De Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend (dictum B).

De Raad van State heeft allereerst begrip voor de keuze om bepaalde bepalingen te verlengen. Op advies van de Raad van State is in de toelichting nader ingegaan op de noodzakelijkheid van de beoogde verlenging van bepalingen die getest zijn in de AVR-pilots camerabeelden en verdachtenverhoren. Dit is noodzakelijk omdat het, gelet op de in de memorie van toelichting geschetste ontwikkelingen, goed denkbaar is dat bij het opzetten van een nieuwe pilot op dit onderdeel behoefte zal bestaan aan de wettelijke mogelijkheid om daaraan – ondersteund door technologie – invulling te geven door een combinatie van een opname en een verkort proces-verbaal. Het is daarom niet gewenst die mogelijkheid te laten vervallen in dit wetsvoorstel.

Daarnaast maakt de Raad van State een opmerking over de bevoegdheid van de rechter om een bevel te geven dat van de zitting een geluids- en of beeldopname wordt gemaakt. Naar aanleiding van het advies wordt deze bepaling niet verlengd met dit voorstel. De reden hiervan is dat deze bepaling in verband staat met artikel 566 Sv, dat kortgezegd inhoudt dat in het geval een opname van geluid en/of beeld is gemaakt van het onderzoek op de terechtzitting, de voorzitter kan bepalen dat een verkort proces-verbaal van de terechtzitting wordt opgemaakt. Aangezien in dit voorstel al wordt voorgesteld om artikel 566 Sv te schrappen, wordt vanwege die samenhang tussen de twee artikelen voorgesteld om ook artikel 562 Sv te schrappen en aldus te voldoen aan het advies van de Afdeling.

Tot slot adviseert de Raad van State te reflecteren op lessen die uit de Innovatiewet kunnen worden getrokken voor toekomstige experimentele wet- en regelgeving. Dat advies is opgevolgd in het nader rapport en de memorie van toelichting.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf- en Sanctierecht

Datum

17 juni 2025

Onze referentie

6476979

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Het is van cruciaal belang dat dit wetsvoorstel voor 30 september 2025 bij de Tweede Kamer wordt ingediend. Anders komen de innovatiebepalingen in het huidige wetboek te vervallen en kunnen zij (dus) niet meer worden verlengd.

4.2 Financiële consequenties

De bevoegdheden uit deze verlengingswet kunnen worden gezien als een vooruitgeschoven onderdeel van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. De volledige inschatting van de uitvoeringsconsequenties van het gehele nieuwe wetboek (als gevolg van de vaststellingswetsvoorstellen en de aanvullingswetsvoorstellen) zal worden gegeven in de memorie van toelichting bij de invoeringswet. Het is momenteel de verwachting dat het nieuwe wetboek per saldo geen aanvullende meerkosten voor de strafrechtketen meebrengt, aangezien het nieuwe wetboek ook kansen geeft om efficiënter te kunnen werken.

4.3 Afstemming

De inhoud van deze nota, het nader rapport, het aangepaste wetsvoorstel en de aangepaste memorie van toelichting zijn afgestemd met DGRR, DGSenB, DGPenV, DRC, DGO en DFEZ. Het wetsvoorstel is eerder in nauwe en goede samenwerking met de betrokken ketenpartners tot stand gekomen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlagen:

Onder deze nota: inhoud voorstel tot verlenging

In DJ:

1. Wetsvoorstel Verlengingswet Innovatiewet
2. Memorie van toelichting Verlengingswet Innovatiewet
3. Nader rapport
4. Advies Afdeling advisering Raad van State
5. MR aanbiedingsformulier

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Datum

17 juni 2025

Onze referentie

6476979

Bijlage

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Inhoud wetsvoorstel tot verlenging van de Innovatiewet Strafvordering

De Innovatiewet Strafvordering bestaat uit vijf onderwerpen. Hieronder wordt kort toegelicht wat dit wetsvoorstel tot verlenging inhoudt ten aanzien van de verschillende onderwerpen. Een en ander is in lijn met de aan de Tweede Kamer gezonden beleidsreactie en vormt daarvan de uitvoering. Deze verlengingsplannen worden unaniem gesteund door de geconsulteerde adviesorganen en zijn eerder aan u voorgelegd in het kader van de beleidsreactie en bij het aanbieden van het voorstel aan de Raad van State (december 2024 en april 2025, nota 6315874).

Datum

17 juni 2025

Onze referentie

6476979

1. Prejudiciële procedure bij de Hoge Raad in strafzaken (SRb)

De prejudiciële procedure wordt verlengd tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek. De Raad van State heeft hier geen opmerkingen over gemaakt.

2. Vastleggen en kennisnemen van gegeven na inbeslagneming (MJenV)

De bevoegdheden tot vastleggen en kennisnemen van gegevens worden gecontinueerd tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek. De Raad van State heeft hier geen opmerkingen over gemaakt.

3. Opnamen van audiovisuele registraties als onderdeel van de verslaglegging en als wettig bewijsmiddel (audiovisuele registratie (AVR)) (SRb)

De bepalingen die het mogelijk maken om als alternatief voor een volledig proces-verbaal te volstaan met de combinatie van een opname met een begeleidend verkort proces-verbaal ("AVR camerabeelden" en "AVR verdachtenverhoren") worden gecontinueerd tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State is in de memorie van toelichting de noodzaak van deze verlenging extra toegelicht. Ook de bepaling die ziet op AVR als wettig zelfstandig bewijsmiddel wordt verlengd. Daarover heeft de Raad van State geen opmerkingen gemaakt. De bepalingen die zien op AVR op de zitting in combinatie met een verkort proces-verbaal worden niet gecontinueerd en komen door middel van dit wetsvoorstel dan ook te vervallen. Dat geldt naar aanleiding van het advies van de Raad van State ook voor het artikel op grond waarvan een opname van de zitting kan worden gemaakt.

4. Bevoegdheden van de hulpofficier van justitie (MJenV)

Het toekennen van extra bevoegdheden met betrekking tot het vorderen van gegevens aan de hulpofficier van justitie staat op gespannen voet met een ontwikkeling in de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Deze ontwikkeling houdt in dat de officier van justitie in toenemende mate een machtiging van de rechter-commissaris behoeft voor de uitoefening van bevoegdheden. Om deze reden is besloten om de beslissing over het wel of niet toekennen van deze vorderingsbevoegdheden aan de hulpofficier van justitie aan te houden totdat de bedoelde rechtspraak ook voor wat betreft deze bevoegdheden voldoende is uitgekristalliseerd. Dat betekent dat deze vorderingsbevoegdheden met dit wetsvoorstel worden geschrapt uit artikel 570 Sv. De bevoegdheden met betrekking tot de teruggave van inbeslaggenomen voorwerpen worden niet geraakt door deze ontwikkeling in de Europese jurisprudentie. Tegen de achtergrond van de uitkomsten en aanbevelingen van de

evaluatie worden deze mogelijkheden voor de hulpofficier van justitie gecontinueerd tot aan inwerkingtreding van het nieuwe wetboek. Ook hierover heeft de Raad van State geen opmerkingen gemaakt.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

5. Mediation na aanvang van de terechtzitting (SRb)

De bepalingen die zien op mediation worden verlengd tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek. Naar aanleiding van het advies van de Rvdr maakt dit voorstel het mogelijk om mediation in hoger beroep mogelijk te maken. Mede vanwege knelpunten bij het aanpassen van de benodigde ICT-systemen komt de mogelijkheid om voorwaarden op te leggen bij de eindezaakverklaring te vervallen in artikel 573 Sv. Het is de bedoeling om deze mogelijkheid weer te laten herleven bij inwerkingtreding van het nieuwe wetboek. Met het oog op de inzetbaarheid van deze vorm van mediation en de bijbehorende eindezaakverklaring, vinden er momenteel gesprekken tussen het ministerie en de betrokken ketenorganisaties plaats om enkele andere knelpunten van praktische aard op te lossen. Over deze aanpak heeft de Raad van State geen opmerkingen gemaakt.

Datum

17 juni 2025

Onze referentie

6476979